

مقالات

از آن سموم که

در شهریور ماه ۱۳۷۵ شمسی که به مناسبت بزرگداشت کمال خجندی شاعر معروف، راهبی تاجیکستان بودم، توفیق را رفیق راه داشتم که با تنی چند از ادب دوستان و صاحب نظران و استادان بلند پایه ادب فارسی همراه گردم و از مصاحبت و مجالستان بهره‌مند گردیده، وعده همکاری و همیاری ایشان را دریافت دارم. از جمله این عزیزان، جناب آقای دکتر جعفر مؤید شیرازی بود که بیشتر از طریق کتاب «شناختی تازه از سعدی» با نام و کار ارزنده ایشان آشنا بودم، اما سفر یاد شده باعث شد تا از نزدیک نیز با شخصیت فرزانه، دانشی، ادبی، و اخلاق پسندیده وی آشنا گردم. دستاورد نخستین این آشنایی، سلسله مقالاتی است تحت عنوان «از آن سموم که بر طرف بوستان بگذشت» پیرامون آثار سعدی که استاد بحق یکی از صاحب نظران چیره دست در این زمینه است، پیش از آوردن بخش نخست مقاله، شایسته است معرفی کوتاهی از نویسنده داشته باشیم.

معرفی نویسنده:

دکتر جعفر مؤید شیرازی در سال ۱۳۱۶ شمسی در شیراز به دنیا آمد. به سبب ذوق و گرایش که از کودکی به ادبیات داشت، ضمن تحصیلات ابتدائی و متوسطه از محضر پدرش، شادروان حاج شیخ عبدالغفار مؤید که ادیبی سخن شناس بود بهره‌ها یافت. پس از پایان تحصیلات متوسطه در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۴۳ و ۱۳۴۷ به ترتیب موفق به اخذ لیسانس و دکرا در رشته ادبیات عرب با درجه بسیار خوب (بالاترین درجه در دانشگاه تهران) شد. در دوران تحصیلات دانشگاهی و پس از آن به فیض مؤانست و بهره‌وری از استادانی چون علامه سید

محمد فرزانه، بدیع الزمان فروزانفر، علامه عبدالحمید بدیع الزمانی و... نایل آمد.

از ۱۳۴۶ تا ۱۳۴۸ در دانشگاه اهواز و از آن پس تاکنون در دانشگاه شیراز به تدریس اشتغال داشته است. دکتر مؤید شیرازی به قصد مطالعه و پژوهش در زمینه ادبیات و علوم سیاسی، سفرهای زیادی به خارج از کشور نموده است.

از این سفرهای علمی، تحقیق در دانشگاه نگراس و برکلی در آمریکا و دانشگاههای قاهره و بیروت را می توان نام برد.

آثار وی عبارت است از: ۱- فارسی امروز در ۲ جلد به زبان انگلیسی برای آموزش زبان فارسی به خارجیان. این کتاب در دانشگاههای هاروارد و کمبریج به صورت کتاب درسی در آمده است.

۲- شعر فارسی از مشروطیت تا امروز (همراه با نقد).

۳- بیائید فارسی صحبت کنیم، در دو جلد به زبان انگلیسی. شایان ذکر است که جایزه بهترین برنامه آموزشی سال ۱۳۵۵ به این کتاب تعلق گرفت.

۴- سعدی شیرازی (اشعاره العربیه) به عربی. چاپ بیروت.

۵- شناختی تازه از سعدی، همراه با متن مصحح و معرب اشعار عربی سعدی و ترجمه فارسی اشعار (کتاب سال جمهوری اسلامی در ادبیات).

علاوه بر این از دکتر مؤید شیرازی اشعار فراوانی در مجلات هنری و فرهنگی به چاپ رسیده است.

۶- پیامبر و باغ پیامبر، از جبران خلیل جبران (ترجمه از اصل انگلیسی).

۷- شعر خاقانی، گزیده، با توضیحات و تصحیحات قیاسی و...

۸- قند و پند (نوشته های کوتاه از علی اکبر دهخدا) و...

کار اصلی نابرده در دو دهه اخیر بر سعدی شناسی و تصحیح و شرح آثار سعدی متمرکز بوده است. متن و شرح انتقادی «بوسان» بخشی از کارهای اوست که آماده چاپ است.

(با استفاده از جزوه کتاب سال ۱۳۶۳)

(از انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)